

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I KŽ-uv-38/2024-4

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića, predsjednika vijeća te Marije Balenović i Maje Štampar Stipić, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv zatvorenika T. H., zbog kaznenog djela iz članka 272. stavka 3. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 110/97., 27/98., 50/00. i 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/08., dalje: KZ/97.), odlučujući o žalbi zatvorenika podnesenoj protiv rješenja Županijskog suda u Puli-Pola, broj I k I-100/2024-14 od 19. travnja 2024., u sjednici vijeća održanoj 19. lipnja 2024.,

riješio je

Odbija se žalba zatvorenika T. H. kao neosnovana.

Obrazloženje

1. Uvodno označenim prvostupanjskim rješenjem, na temelju članka 170. točke 6. Zakona o izvršavanju kazne zatvora ("Narodne novine" broj 14/21. i 155/23., dalje: ZIKZ), odbijen je prijedlog zatvorenika T. H. za uvjetni otpust kao neosnovan.

2. Protiv tog rješenja žalbu je podnio zatvorenik T. H. po braniteljici, odvjetnici M. B., univ.spec.crim., zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona na štetu zatvorenika i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja s prijedlogom da se žalba prihvati i pobijano rješenje preinači tako da se prihvati prijedlog te zatvorenika uvjetno otpusti s izdržavanja kazne zatvora.

3. Na temelju članka 51. stavka 2. ZIKZ-a u vezi s člankom 495. i člankom 474. stavkom 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 80/22. i 36/24. dalje: ZKP/08.), spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Žalba nije osnovana.

5. Visoki kazneni sud Republike Hrvatske ocjenjuje kako je prvostupanjski sud pravilno odbio prijedlog za uvjetni otpust zatvorenika T. H. ocijenivši kako postoje drugi razlozi koji se nalaze opravdanim u smislu odredbi o uvjetnom otpustu te da je nužno da zatvorenik nastavi s izdržavanjem kazne zatvora radi postizanja cjelovite svrhe kažnjavanja, poglavito imajući u vidu nerazmjerno veliki preostali neizdržani dio kazne zatvora.

6. Naime, po izvršenom pregledu spisa predmeta, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske utvrdio je kako zatvorenik izdržava kaznu zatvora u trajanju od četiri godine i deset mjeseci zbog počinjenja kaznenog djela izazivanja prometne nesreće iz članka 272. stavka 3. u vezi sa stavkom 1. KZ/97., s time da mu je u vrijeme donošenja prvostupanjske odluke preostalo za izdržati 2 godine, a u vrijeme donošenja ove odluke 1 godina i 10 mjeseci.

6.1. Iz izvješća kaznionice, koja je dala pozitivno mišljenje povodom prijedloga za uvjetni otpust, proizlazi kako zatvorenik prema dostupnim podacima nema kaznenih postupaka u tijeku, nije kazneno osuđivan, a u primjeni pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora ocijenjen je "naročito uspješan". Počinjeno kazneno djelo ne priznaje u potpunosti i smatra ga nesretnim slučajem, dok kaznu prihvaća i s njom se pomirio. Rizik od kriminalnog povrata procijenjen je nižim. Ima osiguran poslijepenalni prihvata. Radno je angažiran na pola radnog vremena na poslovima u knjižnici. Iz opsežne medicinske dokumentacije koja prileži spisu razvidno je kako je zdravstveno stanje zatvorenika jako narušeno te zahtijeva redovne specijalističke preglede. Ima odobrene izvankaznioničke pogodnosti koje uredno koristi. Prije izdržavanja kazne zatvora zatvorenik se aktivno bavio humanitarnim i društveno korisnim radom te davao značajne novčane donacije i pomoći i redovito stipendirao studente putem zaklade T. H., što prema vlastitim navodima namjerava nastaviti i po izlasku iz kaznionice.

7. Osim toga valja napomenuti i kako je nadležni državni odvjetnik suglasan s prijedlogom zatvorenika za uvjetni otpust.

8. No, unatoč pozitivnim okolnostima koje zatvoreniku idu u prilog (pozitivno mišljenje kaznionice i državnog odvjetnika, uspješnost u provedbi programa izdržavanja kazne zatvora, izostanak stegovnih postupaka ili kaznenih postupaka u tijeku, ranija neosuđivanost, osiguran poslijepenalni prihvata, bavljenje humanitarnim i društveno korisnim radom), i prema ocjeni drugostupanjskog suda pravilan je zaključak prvostupanjskog suda kako bi za postizanje svrhe kažnjavanja bilo nužno nastaviti s izdržavanjem kazne zatvora u trajanju od četiri godine i deset mjeseci čiji je predviđeni istek 15. travnja 2026. Naime, u trenutku donošenja prvostupanjske odluke zatvoreniku je preostalo za izdržati oko dvije godine kazne zatvora, a u vrijeme donošenja ove odluke dva mjeseca manje, što u odnosu na ukupno izrečenu kaznu zatvora od četiri godine i deset mjeseci doista predstavlja nepovoljan omjer izdržanog i neizdržanog dijela kazne.

9. Stoga Visoki kazneni sud Republike Hrvatske prihvaća zaključak prvostupanjskog suda kako je za postizanje cjelovite svrhe kažnjavanja iz članka 41. KZ/11. nužno ne samo izreći odgovarajuću kaznu zatvora, već se ta svrha ostvaruje prvenstveno načinom i duljinom njezinog izvršavanja (vidi točku 5. obrazloženja). Svrhu kažnjavanja ima u vidu i ZIKZ kao jedan od razloga zbog kojih je moguće odbiti

uvjetni otpust (članak 170. stavak 2. ZIKZ-a), neovisno o prevalentnim razlozima iz članka 170. točke 6. ZIKZ-a zbog kojih je žalitelju uvjetni otpust odbijen. S tim u vezi, ovaj sud posebice naglašava učinak retribucije kao jedne od funkcija svrhe kažnjavanja, uz prevenciju (generalnu i specijalnu) i resocijalizaciju, a koja se sastoji u kažnjavanju počinitelja onom kaznom koja je najadekvatnija upravo stupnju njegove krivnje kao jedinom moralno prihvatljivom odgovoru na počinjeno kazneno djelo, a što žalitelj ispušta iz vida. Stoga nije u pravu žalitelj kada navodi da je prvostupanjski sud uveo novi kriterij za uvjetni otpust – svrhu kažnjavanja iz članka 41. KZ/11., jer je i po ocjeni ovoga suda, postizanje svrhe kažnjavanja u direktnoj vezi s uvjetnim otpustom.

9.1. Naime, jedna od okolnosti iz članka 59. stavka 2. KZ/11. koju sud valorizira prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu je odnos zatvorenika prema počinjenom kaznenom djelu čije počinjenje zatvorenik smatra nesretnim slučajem, što za sada, ukazuje da nema dovoljno kritički odnos prema djelu i nastupjelim posljedicama.

10. U kontekstu naprijed iznesenog, pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja nije dovedena u pitanje niti iscrpnim žalbenim navodima zatvorenika kojima ističe svoju uspješnost u izdržavanju kazne zatvora, uredan prijašnji život, bavljenje humanitarnim i društveno korisnim radom, isplatu iznosa od po 100.000,00 eura djeci žrtava, suglasnost kaznionice i državnog odvjetnika o uvjetnom otpustu kao i narušeno zdravstveno stanje. Zatvorenik se u žalbi poziva na niz odluka Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske, međutim u tim predmetima ne radi se o istovjetnim činjeničnim i pravnim situacijama koje bi se mogle preslikati na konkretni slučaj.

10.1. Naime, svaka okolnost koja se vrednuje prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu procjenjuje se individualno od predmeta do predmeta i u ukupnosti i vezi sa svim drugim okolnostima kod tog zatvorenika, bile one pozitivne ili negativne te brižljivom analizom svih okolnosti sud donosi odluku. U svakom slučaju, pravo na uvjetni otpust nije apsolutno i bezrezervno pravo koje se ostvaruje automatizmom nakon izdržane polovice kazne i urednog tijeka izdržavanje kazne zatvora, već je podložno utvrđenju niza čimbenika u svakom pojedinom predmetu i predstavlja utvrđenje činjenične naravi. Stoga nije osnovano žaliteljevo pozivanje u konkretnom slučaju na "Preporuku br. Rec (2003) 22 Komiteta ministara državama članicama o uslovnom otpustu" koja propisuje da svakom zatvoreniku treba omogućiti uvjetni otpust ako udovoljava minimalnom nivou garancija, određenih nacionalnim zakonom.

11. U pogledu žalbenih prigovora kojima se ističe loše zdravstveno stanje zatvorenika, ovaj sud napominje kako zdravstveno stanje zatvorenika, za sada, nije okolnost koja je odlučna za institut uvjetnog otpusta, već se ista i nadalje može vrednovati kod instituta prekida izdržavanja kazne zatvora iz članka 163. ZIKZ-a, što je zatvorenik već koristio, kako to i sam ističe u žalbi. Osim toga, svakom zatvoreniku jamči se adekvatna zdravstvena skrb kako u zatvorskim uvjetima, tako i u Zatvorskoj bolnici ili u slučaju potrebe drugoj zdravstvenoj ustanovi.

12. Slijedom svega navedenog, a protivno žalbenim navodima, u konkretnom slučaju prvostupanjski sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i donio na zakonu utemeljenu odluku koju je valjano obrazložio.

13. Kako, dakle, žalbom zatvorenika nije s uspjehom dovedena u pitanje pravilnost pobijanog rješenja, a niti njegovim ispitivanjem sukladno odredbi članka 494. stavka 4. ZKP/08. nije utvrđeno da bi bila počinjena neka od povreda na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, to je na temelju članka 494. stavka 3. točke 2. ZKP/08., odlučeno kao u izreci ovoga rješenja.

Zagreb, 19. lipnja 2024.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatić, v.r.